

Ymgynghoriad Agored

Dogfen Ymgynghori Egwyddorion Gweinyddu Da:

Rydym yn ceisio eich barn ar ddiwygiadau i'r canllawiau statudol ar Egwyddorion Gweinyddu Da.

Dydd Cau'r Ymgynghoriad: 1 Tachwedd 2021

Diben yr ymgynghoriad

Diben yr ymgynghoriad yw ceisio eich barn ar y diwygiadau i'r canllawiau statudol ar yr Egwyddorion Gweinyddu Da.

Cefndir

Mae Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru (OGCC) yn ceisio barn ar ddiwygiadau arfaethedig i Ganllawiau'r Ombwdsmon ar arfer Gweinyddu Da. Mae Adran 34 Deddf Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru 2019 yn grymuso OGCC i gyhoeddi canllawiau o'r fath. Rhaid i gyrff cyhoeddus sy'n dod o fewn gylch gwaith OGCC ystyried canllawiau OGCC wrth gyflawni eu swyddogaethau. Wrth ymchwilio i gwynion, gall OGCC ystyried i ba raddau y mae corff cyhoeddus wedi cydymffurfio â Chanllawiau OGCC ar arfer Gweinyddu Da wrth wneud penderfyniadau.

Y Canllawiau cyfredol yw'r [Egwyddorion Gweinyddiaeth Dda a Rheoli Cofnodion yn Dda](#). Bwriadwn rannu'r Canllawiau yn 2 gyhoeddiad ar wahân; y "[Egwyddorion Gweinyddu Da](#)" a "[Rheoli Cofnodion yn Dda](#)". Trwy rannu'r Canllawiau, ein nod yw darparu egwyddorion cyffredinol o ran arfer gweinyddu da a rhoi cyngor penodol ar wahân ar arfer gweinyddu da mewn perthynas â rheoli cofnodion i gyrff cyhoeddus ac achwynwyr. Mae'r ddogfen ymgynghori hon yn cyfeirio at ein diwygiadau arfaethedig i ganllawiau ar ein Hegwyddorion Gweinyddu Da

Y canllawiau arfaethedig ar Egwyddorion Gweinyddu Da

Diben y canllawiau ar Egwyddorion Gweinyddu Da yw bod yn agored ac yn glir ag achwynwyr a darparwyr gwasanaeth cyhoeddus am y mathau o ymddygiad a ddisgwylir wrth ddarparu gwasanaeth a'r profion y mae'r Ombwdsmon yn eu cymhwyso wrth benderfynu a yw camweinyddu a methiant gwasanaeth wedi digwydd. Yn benodol, rydym am i ddarparwyr gwasanaethau cyhoeddus ddeall sut y byddwn yn ymdrin â chwynion, ynghyd â sut y byddwn yn ystyried eu hachos. [Gellir gweld y canllawiau drafft ar yr Egwyddorion Gweinyddu Da yma](#).

Nid rhestr wirio yw'r Egwyddorion, na'r ffordd olaf na'r unig ffordd y byddwn yn asesu ac yn penderfynu ar achosion unigol. Maent yn ddatganiadau bras o'r hyn y credwn y dylai'r cyrff o fewn awdurdodaeth yr Ombwdsmon fod yn ei wneud i ddarparu gweinyddiaeth dda a gwasanaeth cwsmeriaid.

Cwestiynau'r Ymgynghoriad

1. A yw disgwyliadau arfer gweinyddu da a nodir yn yr Egwyddorion yn glir ac yn hawdd eu deall?
2. Yn y modd y cânt eu nodi, a fydd yr egwyddorion hyn yn eich helpu i gymhwyso goruchwyliaeth weinyddol dda wrth ddarparu eich gwasanaeth ac a yw lefel y manylder yn ddigon i'ch helpu i'w rhoi ar waith?

Os nad ydynt, pa newidiadau fydddech yn eu hawgrymu?

3. A fyddai cynnwys astudiaethau achos i dynnu sylw at effaith arfer gweinyddu gwael ar sefydliadau a dinasyddion yn ddefnyddiol?
4. Pa effeithiau y gallai'r canllawiau eu cael ar y Gymraeg, yn benodol ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac wrth beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg?

Sut y gellid hybu effeithiau cadarnhaol, neu liniaru effeithiau negyddol?

5. A oes gennych unrhyw sylwadau eraill am y Canllawiau Egwyddorion Gweinyddu Da neu faterion cysylltiedig yr hoffech eu rhannu?

Sut i ymateb

Cyflwynwch eich ymateb erbyn hanner nos **1 Tachwedd 2021** trwy unrhyw un o'r ffyrdd canlynol:

- Llenwch ein [ffurflen ar-lein](#)
- Lawrlwythwch, llenwch ein [ffurflen ar lein](#) ac anfonwch y ffurflen at **cyfathrebu@ombwdsmon.cymru**
- Lawrlwythwch, llenwch ein [ffurflen ar-lein](#) a'i phostio at:
Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru
1 Ffordd yr Hen Gae,
Pencoed
CF35 5LJ

Os oes arnoch angen y ddogfen mewn fformat arall, [cysylltwch â ni](#).

Hysbysiad Preifatrwydd

O dan y ddeddfwriaeth diogelu data, mae gennych yr hawl canlynol:

- Yr hawl i gael gwybod pa ddata personol a gedwir amdanoch a'r hawl i'w gyrchu
- Yr hawl i fynnu ein bod yn cywiro gwallau yn y data
- Yr hawl (mewn amgylchiadau penodol) i wrthwynebu neu gyfyngu ar brosesu
- Yr hawl (mewn amgylchiadau penodol) i 'ddileu' eich data
- Yr hawl (mewn amgylchiadau penodol) i hygludedd data
- Yr hawl i gyflwyno cwyn i Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth (ICO) sef ein rheolydd annibynnol ar gyfer diogelu data.

Efallai y bydd ymatebion i ymgynghoriadau yn cael eu cyhoeddi, ar y rhyngwrdd neu mewn adroddiad. Os byddai'n well gennych i'ch ymateb aros yn ddiennw, dywedwch wrthym.

Gweler ein [Hysbysiad Preifatrwydd Cyffredinol](#) am ragor o fanylion am y wybodaeth y mae Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru yn ei chadw a'i defnyddio, neu os ydych am arfer eich hawliau o dan y GDPR. Ceir rhagor o wybodaeth yn ein [Hysbysiad Preifatrwydd Ymgynghoriadau](#) ynghylch sut ydym yn defnyddio eich data ar gyfer ymgynghoriadau.